

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: «Вступ до германістики»

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>«Технічний переклад у сфері морського бізнесу»</i>	
Цикл дисциплін	<i>Професійні</i>	
Курс та семестр	<i>1 курс, 2 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття.</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладач:

Сазикіна Тетяна Павлівна, кандидат філологічних наук, доцент, tatiana.sazikina54@gmail.com

Метою дисципліни «Вступ до германістики» є набуття базових знань студентів з теоретичних основ дисципліни, ознайомлення з базовою понятійно-термінологічною системою науки, формуванні спеціальних практичних навичок і вмінь, а саме: вивчення загальних відомостей про споріднену систему і структуру (давніо)германських мов доби їх спільного існування (до VII-IX ст.), етноспецифічних і лінгвокультурних особливостей їхнього історичного розвитку, а також вивчення загальних і специфічних рис германських мов, їх фонетики, морфології, словотвору і лексики.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання дисципліни:**Здобувач вищої освіти:**

- 1) знає основні терміни і поняття, основні методи і прийоми теоретичного вивчення давніх і сучасних германських мов;
- 2) визначає основні віхи історії германських племен і народностей, процеси- трансформації давньогерманських діалектів у мови народностей та національні мови;
- 3) розпізнає особливості фонетичної, граматичної та лексичної підсистем кожної окремо взятої сучасної германської мови.

Здобувач вищої освіти вміє:

- 1) систематизувати особливості фонетичної, граматичної та лексичної будови кожної окремо взятої сучасної германської мови з урахуванням їх спільних давньогерманських рис;
- 2) інтерпретувати особливості фонетичної, граматичної та лексичної підсистем кожної окремо взятої сучасної германської мови;
- 3) аналізувати і порівнювати фономорфологічну структуру індоєвропейського, давньогерманського і сучасного германського слова (з елементами залучення рідної мови).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Германістика як наука.	2	2		4
2	Тема 2. Найдавніші свідчення про германців.	2	2		6
3	Тема 3. «Велике переселення народів».	2	2		8
4	Тема 4. Германські мовні групи.	2	2		8
5	Тема 5. Писемність давніх германців.	2	2		8
6	Тема 6. Мови германських народностей ІУ-ХУ ст.	2	2		8
7	Тема 7. Давні північно германські мови.	2	1		8
8	Тема 8. Лексичні особливості германських мов.	2	1		10
Разом		16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Мови кентум і сатем.
- 2.Періодизація давніх германських мов. Давні північногерманські мови: основні характеристики.
- 3.Періодизація давніх германських мов. Давні західногерманські мови: основні характеристики.
4. Східногерманська група мов: основні характеристики.
5. Велике переселення народів:
 - а) готи;
 - б) вандали;
 - в) бургунди;
 - г) лангобарди;
 - д) англи, сакси, юти.
6. Епоха вікінгів:
 - а) вікінги;
 - б) варяги.
7. Розпад Франкської імперії та лінгвістичні наслідки цієї події.
8. Давньофризька етнічна спільнота: географічне розміщення, культурна та лінгвістична спадщина.
9. Давньоанглійська гептархія: роль Вессексу в об'єднанні країни.
10. Міфологія і релігія давніх германців.
11. Германська писемність.
12. Руни.
13. Опис звичаїв та побуту давніх германців в їх писемних пам'ятках.
14. Ісландські саги.
15. Типи словесного наголосу.
16. Фонетична система давньогерманських мов.
17. Комбінаторні зміни голосних.
18. Переголошення (умлаут). Дифтонгізація та монофтонгізація.
19. Чергування голосних (аблаут).
20. Редукція ненаголошеного вокалізму.
21. Система консонантизму.
 - а) Перший пересув приголосних
 - б) Другий пересув приголосних
 - в) Третій пересув приголосних.
22. Західнонімецьке подовження приголосних.
23. Закон Гольцмана.
24. Закон Грімма.
25. Закон Вернера.
26. Ротацізм.

27. Західногерманське подовження приголосних.
28. Індоевропейський і германський наголос.
29. Система голосних у германських мовах.
30. Морфологічна структура слова в спільноіндоевропейській та германських мовах.
31. Іменник в індоевропейській мові-основі.
32. Морфологічна класифікація іменників у давніх германських мовах.
33. Граматичні категорії іменника в давніх та сучасних германських мовах.
34. Структура слова в германських мовах.
35. Відмінювання іменників.
36. Граматичні категорії іменника.
37. Граматична будова прикметника.
38. Прислівник у германських мовах.
39. Характеристика будови займенника.
40. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння.
41. Розвиток присвійних займенників у германських мовах.
42. Числівник в індоевропейських та германських мовах.
43. Граматичні категорії дієслова в мові-основі.
44. Граматичні категорії дієслова в давньогерманських мовах.
45. Морфологічна класифікація дієслів.
46. Категорії інфінітива та дієприкметника в германських мовах.
47. Слабкі дієслова в германських мовах (на матеріалі готської мови).
48. Сильні дієслова в германських мовах (на матеріалі готської мови).
49. Розвиток претерито-презентних дієслів в англійській (німецькій) мові.
50. Вербалії в давньогерманських мовах: їх походження та категорії.
51. Основні характеристики індоевропейського синтаксису.
52. Просте речення в давньогерманських мовах.
53. Ускладнення простого речення нефінітними конструкціями.
54. Складне речення в давніх германських мовах.
55. Мовні контакти.
56. Спільноіндоевропейська лексика.
57. Власне германська лексика.
58. Запозичення з класичних мов. Шляхи запозичення.
59. Розвиток інструментальної лексики в англійській мові VII-XVII ст. як приклад історичних змін номінативних одиниць.
60. Поняття “ізоглос”. Гото-скандинавські лексичні ізоглоси.
61. Поняття “ізоглос”. Західногерманські лексичні ізоглоси.
62. Поняття субстрату та суперстрату. Запозичення в германських мовах.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Жлуктенко Ю.О., Яворська Т.А. Вступ до германського мовознавства. К.: Вища школа, 2001. 342 с.
2. Жлуктенко Ю.А., Двужилов А.В. Фризский язык. К.: Наукова думка, 2004. 176 с.
3. Левицький В.В. Основи германістики. Вінниця: Нова книга, 2006. 583 с.
4. Руденко Е.Н. Введение в германскую филологию. Минск: Изд-во БГУ, 2005. 382 с.

Допоміжна література

1. Левицький В.В., Кійко С.В. Практикум до курсу “Вступ до германського мовознавства”. Вінниця: Нова книга, 2006. 476 с.
2. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 654 с.

Інформаційні ресурси

1. BUBL Link (UK-based) Catalogue of Internet Resources Concerning the German Language: <http://bubl.ac.uk/link/g/germanlanguage.htm>
2. http://www.library.adelaide.edu.au/guide/hum/german/german_net.html
3. <http://www.dartmouth.edu/~wess/wesslit.html> (Dartmouth's German-Studies)
4. <http://libadm87.rice.edu/ref/german.cfm> (Rice University's guide to German)
5. <http://www.germanistik.net/> germanistik.net (in German)
6. <http://www.doaj.org/ljbs?cpid=8> (DOAJ Directory of Open Access Journals, Literature and Languages)
7. <http://www.sign-lang.uni-hamburg.de/Medienprojekt/Literatur/9.med.analy.html> (University of Hamburg site with media studies bibliography)
8. Categorical list of German Departments around the world. Departmental Ratings (USA) - <http://library.csun.edu/lhansen/subject-germany> (Directory of some German resources in libraries and research centers throughout California)
9. Gamla Runinskrifter . – URL: <http://www.omniglot.com/writing/runic.htm>